

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Είμαστε μάρτυρες, αλλά όχι μέτοχοι του σχίσματος, το οποίο ενέσκηψε στην παγκόσμια Ορθοδοξία

Στις 27 Νοεμβρίου 2020 ολοκληρώθηκε στο Θεολογικό Ινστιτούτο Μεταπτυχιακών Σπουδών «Οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος» το εβδομαδιαίο διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Αποτελεσματικότητα της οργανώσεως του έργου των πρωτοσυγκέλων των επαρχιών της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας», στο οποίο έλαβαν μέρος περισσότεροι από εβδομήντα πρωτοσύγκελοι και βοηθοί των επισκόπων. Στην καταληκτήρια συνάντηση με τους μετέχοντες του σεμιναρίου συζήτησαν ο πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας και ο Πρωτοσύγκελος του Πατριαρχείου Μόσχας, Α΄ βικάριος του Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών για την πόλη της Μόσχας Μητροπολίτης Βοσκρεσένσκ Διονύσιος.

Απευθυνόμενος στο ακροατήριο ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στο θέμα των διορθόδοξων σχέσεων:

«Ως πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, θα ήθελα επίσης να πω δύο λόγια για τα όσα συμβαίνουν αυτή τη στιγμή στις διορθόδοξες σχέσεις.

Στη κατάσταση που διαμορφώθηκε ορισμένοι, σχεδόν με κάποιο είδος τρόμου, αναμένουν: τί θα συμβεί στο μέλλον, ποια θα είναι η επόμενη Εκκλησία που θα αναγνωρίσει την «Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας»; Να, η Εκκλησία της Ελλάδος αναγνώρισε, τώρα πλέον και εκείνη της Κύπρου...

Φρονώ ότι σε όλη αυτή την κατάσταση θα πρέπει να καταλάβουμε πολύ καλά ένα πολύ απλό πράγμα: στο διάβα της δισχιλιετούς ιστορίας της η Εκκλησία διερχόταν μέσα από τις πιο ποικίλες δοκιμασίες, συμπεριλαμβανομένων και δοκιμασιών δι' ανωμαλιών και σχισμάτων. Τώρα είμαστε μάρτυρες, αλλά, δόξα τω Θεώ, δεν είμαστε μέτοχοι του σχίσματος, που συμβαίνει στην παγκόσμια Ορθοδοξία. Ούτε ήταν πρωτοβουλία μας, ούτε λαμβάνουμε μέρος σε αυτό. Η πρωτοβουλία του σχίσματος ανήκει στον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, ο οποίος προσελκύει προς το μέρος του ορισμένους Προκαθημένους Εκκλησιών και κάποιους από την ιεραρχία.

Την ίδια στιγμή πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι οι αναφερθείσες εδώ ελληνόφωνες Εκκλησίες αντιμετωπίζουν τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο ως προϊστάμενό τους και ό,τι πηγάζει από εκείνον είναι πρακτικά σαν διαταγή, την οποία πρέπει να εφαρμόσουν. Γι' αυτό δεν προκαλεί καμία έκπληξη που συντάχθηκαν με τις αποφάσεις του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως.

Αλλά για εμάς αυτά στην ουσία δεν έχουν καμία σημασία, διότι είμαστε μέλη της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Βλέπουμε ότι η Εκκλησία μας, η ιεραρχία της είναι ενωμένοι στη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Λευκορωσία και άλλες χώρες.

Εάν η Ουκρανική Εκκλησία ήθελε να μας εγκαταλείψει, θα είχε προ πολλού απομακρυνθεί. Αντιλαμβάνεσθε ότι η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία δεν διαθέτει κανέναν μοχλό για να κρατήσει το Κίεβο στην τροχιά της Μόσχας, ούτε πολιτικό, ούτε οικονομικό, αλλά ούτε και διοικητικό. Όμως, υπάρχει η βούληση της ιεραρχίας, του ιερού κλήρου και του εκκλησιαστικού λαού της Ουκρανικής Εκκλησίας να παραμείνουν ενωμένοι με τη Ρωσική Εκκλησία. Μας λένε ορισμένοι: δώστε

αυτοκέφαλο στην Ουκρανική Εκκλησία, αφήστε την να φύγει και έτσι θα διευκολύνετε τους πάντες. Μα, εάν δεν το θέλει ο λαός, η ιεραρχία, ο ιερός κλήρος, πώς μπορούμε να επιβάλουμε το αυτοκέφαλο; Δεν μπορούμε και δεν πρόκειται.

Γι' αυτό κοινή μας αποστολή είναι να ενισχύουμε την εσωτερική ενότητα της Εκκλησίας μας. Ενώ ό,τι συμβαίνει πέραν των ορίων της, ας είναι βάρος στη συνείδηση εκείνων, που πρωτοστάτησαν σε αυτές τις διαδικασίες. Για να ενθυμηθούμε πώς η Ρωσική Εκκλησία αναδείχθηκε αυτοκέφαλη. Τούτο συνέβη όχι χάρη στο ότι ένας συγκεκριμένος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως υπέγραψε κάποιο χαρτί. Η ύπαρξη της Εκκλησίας μας ως αυτοκέφαλης άρχισε όταν ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως υπέγραψε συνία με τη Ρώμη και για τη Ρωσική Εκκλησία έγινε κατανοητό: εκείνη τη χρονική στιγμή δεν μπορεί να αναμένει τίποτε από εκείνον τον Πατριάρχη. Μετά από 150 χρόνια ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, μαζί με άλλους Πατριάρχες της Ανατολής, αναγνώρισαν ως τετελεσμένο πλέον γεγονός το αυτοκέφαλο της Ρωσικής Εκκλησίας και την Πατριαρχική διοίκηση αυτής.

Τώρα διερχόμαστε μια περίοδο, όπου ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως προσχώρησε στο σχίσμα. Τι μπορούμε να κάνουμε σ' αυτήν την περίπτωση; Μόνον να προσευχόμαστε για τη συνέτισή του. Εάν παρασύρει στο σχίσμα άλλους ανθρώπους, μπορούμε και πρέπει να προσευχόμαστε επίσης για τη συνέτιση και εκείνων. Αλλά η άμεση αποστολή μας είναι να ενισχύουμε την εσωτερική ενότητα της Εκκλησίας μας, να μεταλαμπαδεύουμε στους ανθρώπους το φως της Ευαγγελικής πίστεως, να κηρύττουμε τον Χριστό Εσταυρωμένο και Αναστάντα».